

Praktické náležitosti tlumočnické profese I.

2. 11. 2022

Dana Peňázová

Procesy tlumočení

1.

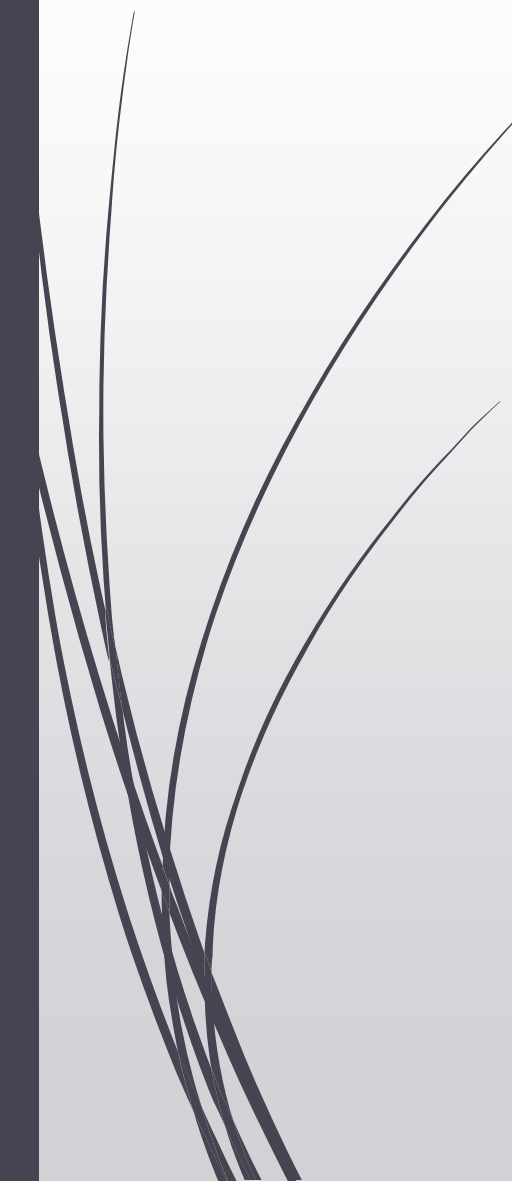
- *recepce*
- *zpracování*
- *produkce*

Pro proces tlumočení je nutné znát velmi dobře nejen zdrojový jazyk, ale i cílový jazyk, včetně obou jejich kultur.

Procesy tlumočení

2.

- ▶ *recepce* – příjem informace ve zdrojovém jazyce
    - ▶ důležité je porozumění, díky kterému dochází k aktivnímu naslechu;
    - ▶ může docházet i k "částečnému nevnímání" informace – tlumočnick je kompenzuje pomocí mechanismu prognózy - schopnost předvídat obsah dalšího textu, ta ale určuje jen rámcovou orientaci v obsahové stránce vstupního projevu;
    - ▶ dochází k rozdělení informace na relevantní a méně závažné;
    - ▶ následně se tlumočnick zaměří na sémantickou složku a hledá odpovídající ekvivalenty.
-

Procesy tlumočení

3.

- ▶ *zpracování* – zpracovat a pochopit informaci
  - ▶ nastupuje sémantické (významové) zpracování, jež tvoří vlastní náplň převodu;
  - ▶ podpírají dva stěžejní pilíře:
    1. stupeň aktivní znalosti cílového jazyka
    2. schopnost operativně přiřazovat k sémantickým složkám ekvivalenty;
  - ▶ je nutné vnitřní pochopení výchozí informace a subjektivní rozhodnutí o informacích, jež bude možné následně upravit, vynechat, popřípadě dodat v cílovém projevu.

Převod představuje centrální klíčovou fází celého procesu tlumočení.

Procesy tlumočení

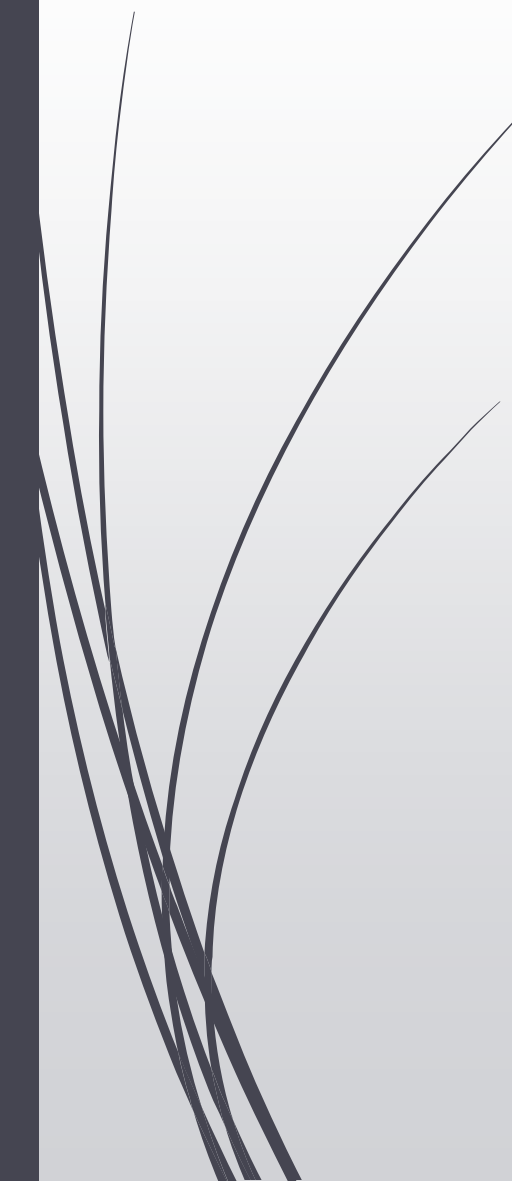
4.

- ▶ *produkce* – předat informaci příjemci v cílovém jazyce
  - ▶ je charakteristická definitivní restrukturací převáděné informace do cílového jazyka;
  - ▶ tlumočnick v mysli rekonstruuje získané a zanalyzované informace, jejichž smysl následně převádějí pomocí vhodných slov/znaků.

Všechny tři fáze tlumočení na sebe plynule navazují, částečně se překrývají a nedají se od sebe oddělit.

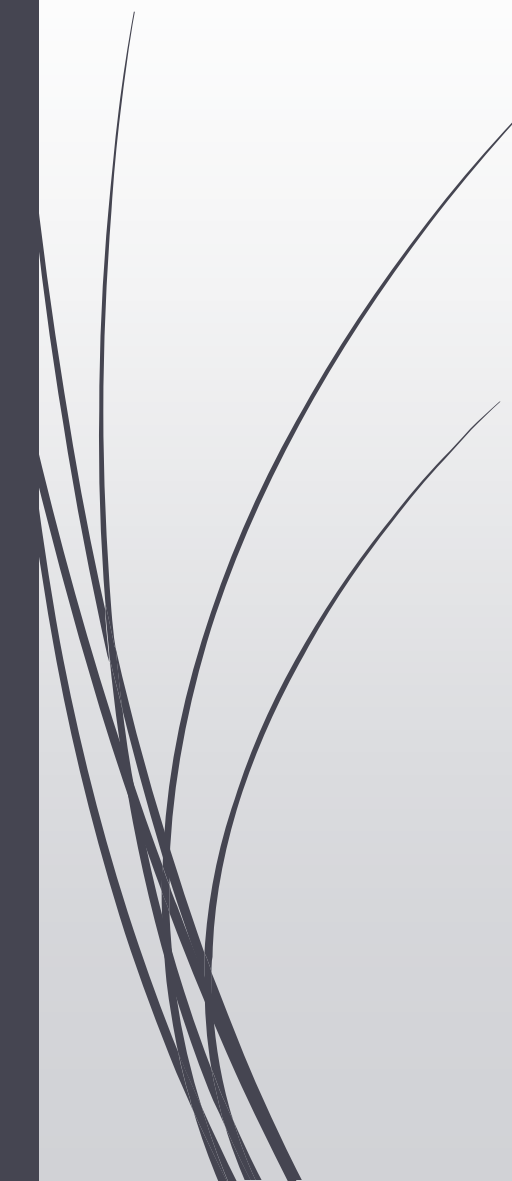

Tlumočení ve zdravotnictví

-
- ▶ *Kdo objednává?*
    - ▶ Klient
    - ▶ Zdravotnické zařízení – jaké?
    - ▶ U koho?
  - ▶ *Modelová situace:*
    - ▶ u zubaře
    - ▶ u praktického lékaře
    - ▶ na gynekologii
    - ▶ v oční ambulanci (operace šedého/zeleného zákalu)

Jak se připravit?

- ▶ Zjistit si umístění zdravotního zařízení
  - ▶ Slovní zásoba
  - ▶ Zjistit si problém klienta
-

Slovní zásoba

- ▶ Cvičení:

- ▶ zkratky - ORL, JIP, ARO, RTG, AE, AG x Ag, ATB, AIDS, CMP, CNS, CT, MR, DMO, DNA, EEG, EKG, IM, , LMD, LP, TBC, TK

- ▶ Intramuskulární, intravenózní, intraarteriální, perorální, liquid, fenylketonurie, celiakie, leukémie, intoxikace, impotence, encefalitida, pásový opar, tetanus, epilepsie, vzteklina

Kontrola úkolu č. 2 - společně

- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=cMjLWT5yTG0> (konec 3:44)

Děkuji za pozornost

► Kontakt:

► penazova@teiresias.muni.cz